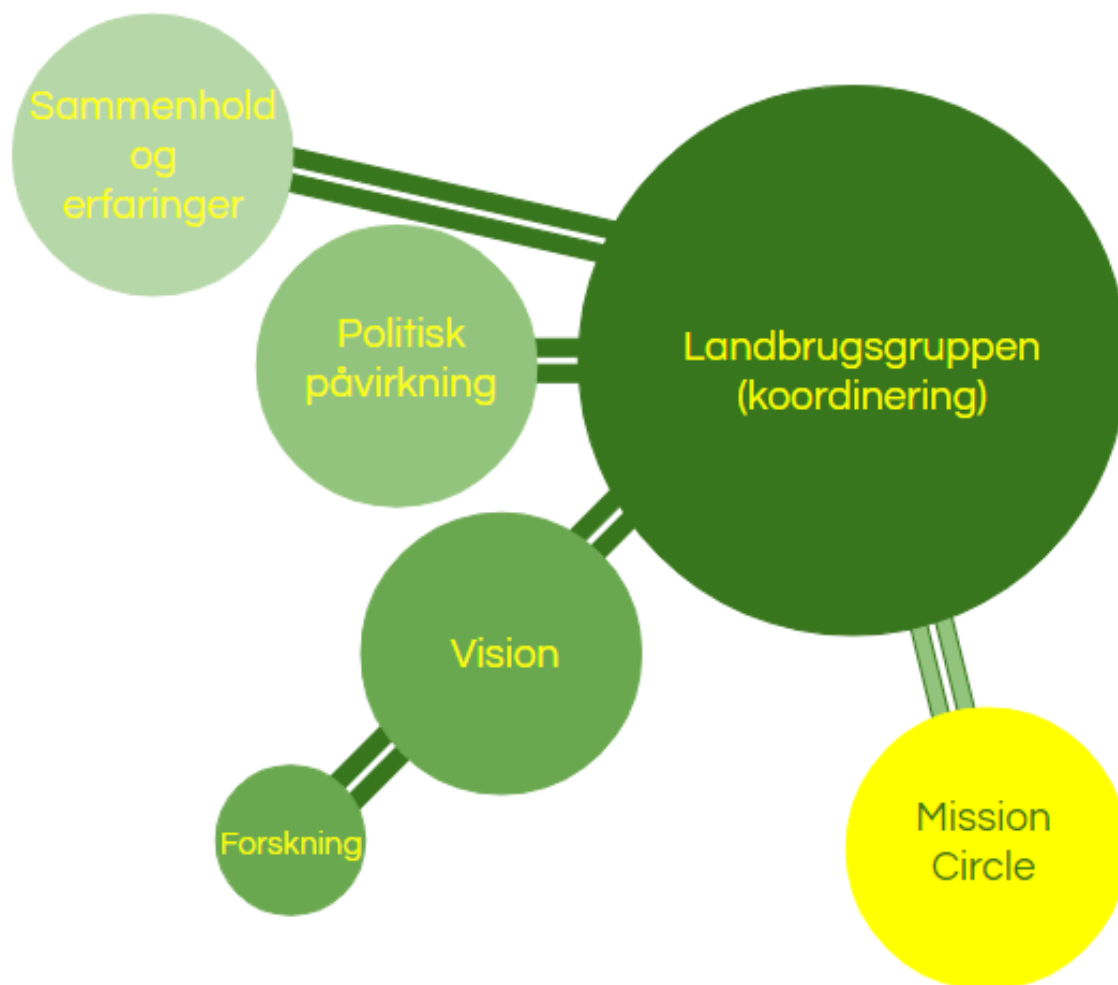

Landbrugsgruppen

Formål

Landbrugsgruppen i Permakultur Danmark arbejder for udbredelsen af permakultur-landbrug¹, der producerer sunde fødevarer, regenererer naturressourcer og biodiversitet samt modvirker klimaforandringerne.

Vores arbejde

Udbredelsen af permakultur sker i denne gruppe gennem følgende spor*: *Vision*, *Politisk påvirkning* og *Sammenhold og erfaringer*.

*Flere spor kan opstå.

---

¹ Se 'Definition af permakultur-landbrug', s. 3

Vision

Mission

Vi vil opbygge et narrativ om fremtidens arealanvendelse i Danmark, samt lave en handlingsplan for vejen dertil.

Mål

- Samle erfaringer fra permakultur-landbrug rundt omkring i Danmark.
- Interagere med andre græsrodde og eksperter ift. den økonomiske indretning af landbruget.
- Samarbejde med forskere om forskningsprojekter omkring kulstoflagring, kunstig intelligens mv.

Vi vil skabe en **vision** for et samfund, der hviler på permakultur-landbrug. En vision for hvordan det danske areal skal anvendes, hvilke landbrugsteknikker og teknologi der skal bruges, hvilke ejerskabsformer der skal være i landbruget og hvordan samspillet mellem land og by skal være.

I visionen tager vi også stilling til de dele af samfundsøkonomiens indretning, der har relevans for landbruget. Hvor meget arbejdskraft kommer landbruget til at trække på? Hvilke reguleringer og forbud skal der være? Hvilke støtteordninger skal der være? Hvordan skal omstillingen finansieres?

I formgivelsen af visionen er der brug for at få skabt et netværk af relevante aktører af forskere og interessenter.

I denne arbejdsgruppe hører undergruppen *Forskning* til. Her vil vi samarbejde med forskere om forskningsprojekter. Det kunne for eksempel være omkring kulstoflagring eller kunstig intelligens i landbruget.

Betydningen af en vision

Visionen er vores pejlemærke for forandring. Med en vision kan vi se vores mål klart for os: *At Danmarks landbrug skal omlægges til permakultur-landbrug.*

At vi lykkedes med at udbrede permakultur-landbrug er afgørende for, at vi løser nutidens kriser. Vi må derfor have en vision, så vi ikke famler i blinde, men bevidst designer vejen til målet. Omhyggelighed, nænsomhed, mod og planlægning må være nøgleord i vores arbejde.

At have en vision, at kunne se målet klart for sig og vejen dertil, er en måde at gøre håbet realistisk på. Vi skaber fremtiden i nutiden. Vi kommer til at kunne se, at det rent faktisk godt kan lade sig gøre. Dette vil lede til medvind, da det bliver en fortælling med et mål og en vej som mennesker kan læne sig op af, fortælle videre og realisere. Det har vi brug for.

Politisk påvirkning

Mission

At få permakultur-landbrug til at blive almindeligt kendt i Danmark samt at sikre politisk opbakning til en omstilling af landbruget.

Mål

- Arbejde for at loven støtter op om permakultur-landbrug.
- Oplyse om permakultur-landbrug til borgere og politikere.
- Arbejde for at der bliver undervist i permakultur på landbrugsuddannelserne.

Vi vil lave **politisk påvirkning**, så permakultur-landbrug kommer til at fylde mere i den offentlige debat og bliver almindeligt kendt i Danmark. Og så der fra politisk side laves lovgivning, der understøtter, at Danmarks landbrug kan omlægges til permakultur-landbrug.

For at lykkes med det, vil vi opbygge en forståelse for permakultur-landbrug og dets fordele hos borgerne og politikerne. Blandt andet ved at vise hvordan permakultur-landbrug lige nu bliver realiseret i Danmark, hvordan det modvirker klima- og biodiversitetskrisen og hvordan det kan blive økonomisk og arbejdsmæssigt rentabelt. Noget af dette kræver forskning og udvikling, så vi kan vise et helstøbt billede af fremtidens landbrug. Her vil vi trække på visionsgruppens arbejde, som netop har en undergruppe dedikeret til forskning.

Sammenhold og erfaringer

Mission

At binde permakultur-landbrugsbevægelsen sammen.

Det er vigtigt, at vi som permakultur-landbrugsbevægelse er bundet **sammen**. Og det er netop det, der er formålet med denne arbejdsgruppe.

Hvor *Politisk påvirkning* har fokus på alt eksternt kommunikation og formidling, har denne arbejdsgruppe fokus på det interne.

8. april 2024

Vi har brug for at kortlægge permakultur-landbrug rundt omkring i Danmark, så vi kan følge med i bevægelsens udbredelse. At have et internt netværk giver os mulighed for at lære fra hinandens **erfaringer** – gode som dårlige.

For at sikre, at udbredelsen af permakultur-landbrug sker, må vi stå sammen og skabe et rum for vidensdeling og støtte.

Definition af permakultur-landbrug

Følgende uddrag og arealforslag er fra bogen *'PERMAKULTUR - Sådan regenererer vi naturressourcerne og modvirker klimaforandringerne'*, Udbygget version 2023, af Mira Illeris og Esben Schultz.²

Visionen om Jordens genskovning

Før menneskets påvirkning var ca. 57% af jordens landareal dækket af skov, og i dag er vi nede på 38%.

En helt central vision i permakultur er derfor, at jorden skal genskoves. At få marker og ørkener til at vokse op som skov, vil medføre en regenerering af naturens økosystemer og frigøre os fra år efter år at arbejde imod naturens proces henimod skov, ved at pløje for at skabe bar jord til såning.

Skov, der opfylder menneskets behov

I permakulturen vil vi arbejde *med* naturen og fremskynde dens vedvarende proces mod at springe i skov. Ikke til en tilfældig skov, men en skov, der opfylder menneskers behov for byggematerialer, brændsel, medicin, tøj og først og fremmest mad.

Vi tager udgangspunkt i naturens økosystem, men manipulerer med det ved at plante nyttetræer, buske, slyngplanter, urter og flerårige grønsager. Dette kan gøres i intensive skovhaver med en høj diversitet på måske op til flere hundrede forskellige arter og sorter. Eller det kan gøres i mere forenklede skovlandbrugssystemer, hvor en eller et par forskellige nyttetræer og buske dyrkes i blandingskultur med en enkelt bunddækkeplante eller med dyr under træerne, som enten græsser og/eller har gavn af træernes blade, kerner og frugt.

Permakultur-landbrug kan indeholde flere typer dyrkningssystemer både med og uden træer og dyr. Jo flere af permakultur-principperne, der inddrages, jo længere når vi i retning af et modstandsdygtigt system. Regenereringen af naturressourcerne og modvirkningen af klimaforandringer øges også, jo tættere vi kommer på at bruge naturen som model og altså inddrage flest permakultur-principper. Bruges kun et enkelt eller få permakultur-principper, vil det samlede system ofte ikke være regenerativt og modvirke klimaforandringerne.

Eksempler på permakultur-landbrug er allédyrkning, madskove, skove med produktionstræer og dyr, dyrkning af enårige grønsager i gravefri bede, også kaldet marketgardening mv.

---

² I bogen er beregningerne bag arealforslaget, permakulturprincipperne, etikken og dyrkningssystemer beskrevet sammen med planteportrætter, forskning og fotos fra 90 permakulturprojekter. <https://permakulturgaarden.dk>

Man kan kende permakultur-landbrug på, at de altid arbejder ud fra et grundigt design.

Permakultur er desuden, defineret ved at være regenerativt i helhedsorienteret forstand, hvor alle fire naturressourcer, muldjord, rent vand, ren luft og energi regenereres.

Genskovning og kulstoflagring

Ved genskovning vil der lagres kulstof i træernes ved, i de døde blade i skovbunden, i dødt plantemateriale i jorden, samt ved at sukker fra træernes fotosyntese sendes ned i rødderne og herfra videre ud i mycorrhiza netværket. Mycorrhiza svampene sørger for at lagre kulstoffet i jorden som humus.

Kun en tredjedel af kulstoflageret i en skov i tempereret klima udgøres af træernes overjordiske dele, resten af kulstoflageret findes i jorden.

Forslag til Danmarks arealanvendelse

